

Sygn. akt I C 410/19

Dnia 26 lipca 2019r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Poręba

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2019r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko E. W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej E. W. na rzecz powoda (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. kwotę 2.488,56 zł (dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) z umownymi odsetkami w wysokości 14 %, nie wyższymi niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 6 marca 2018 roku do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanej E. W. na rzecz powoda (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. kwotę 721,74 zł (siedemset dwadzieścia jeden złotych siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z:

1) (...)

2) (...)

(...)

Sędzia:

Sygn. akt I C 410/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 lipca 2019r.

Powód (...) spółka z o.o. w W. w pozwie z dnia 22 grudnia 2018r. domagał się zasądzenia od pozwanej E. W. kwoty 3.243,88 zł. z odsetkami umownymi w wysokości 14% nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 6 marca 2018r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że wiarytelność wynika z zawartej przez strony umowy pożyczki ramowej przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, której treścią była możliwość zawierania dalszych umów pożyczek. Powód udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 2.500 zł.. pozwana była zobowiązana do spłaty dodatkowo kwoty 743,88 zł. tytułem prowizji. W umówionym terminie pozwana nie wywiązała się z zobowiązania i nie dokonała spłaty pożyczki.

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniosła o oddalenie powództwa. Przyznała fakt zawarcia umowy i otrzymania kwoty 2.500 zł. lecz zakwestionowała wysokość roszczenia. Wskazała, że 12.01.2018r. dokonała wpłaty 650,73 zł., w dniu 18.01.2018r. kwoty 104,59 zł. zatem pomimo dokonania częściowej spłaty nieuzasadnione jest żądanie zapłaty całego zobowiązania. Ponadto podniosła, że możliwość pobierania prowizji ma na celu obejście obowiązujących przepisów o odsetkach maksymalnych co skutkuje sankcją nieważności. Kwestionowała wszystkie opłaty jako zawyżone, sprzeczne z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego, prowadzące do wycisku.

Powód w piśmie z dnia 9 maja 2019r. zaprzeczył jakoby odnotował na swoim koncie wpłaty z tytułu umowy pożyczki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączyła umowa pożyczki ratalnej nr (...), zawarta w dniu 12 grudnia 2017r., do ramowej umowy pożyczki nr (...) z dnia 12 grudnia 2017r.

Pozwana otrzymała pożyczkę w wysokości 2.500 zł., prowizja za udzieleni pożyczki wynosiła 753,66 zł, roczna stopa oprocentowania to 0%, umowa została zawarta na okres 62 dni spłata miała nastąpić w 2 ratach po 1.621,94 zł. płatne pierwsza do 12 stycznia 2018r., druga do 12 lutego 2018r. Pozwana zawarła z powodem kolejną podobną umowę w dniu 18 stycznia 2018r. umowy były zawierane przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Pozwana dokonała na rzecz powoda dwóch wpłat w kwocie 650,73 zł. w dniu 12 stycznia 2018r. i w kwocie 104,59 zł. w dniu 18 stycznia 2018r.

/dowód: umowa ramowa, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego, umowa pożyczki ratalnej k. 20-29, harmonogram spłaty k. 33, dowód wypłaty pożyczki k. 39, dowody wpłaty k. 47-48, harmonogram dotyczący kolejnej umowy i kolejna umowa k. 30-32, /

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda, które nie budzą wątpliwości sądu co do ich autentyczności. Na ich podstawie ustalono sposób i warunki zawarcia umowy, harmonogram spłat. Sąd ustalił stan faktyczny także w oparciu o przedstawione przez pozwaną dowody spłaty części zobowiązania. Jest to ten sam rodzaj dowodu, którym posłużył się powód dowodząc wypłaty na rzecz pozwanej pożyczki i jej wysokości. Powód miał możliwość ustosunkowania się do twierdzenia pozwanej o spłacie i do przedstawionych przez nią dowodów. Stanowisko powoda w tej materii jest lakoniczne i opiera się na prostym zaprzeczeniu faktu wpływu środków pieniężnych na jego rachunek bez szczegółowego wyjaśnienia swojego stanowiska. Tymczasem jak wynika z potwierdzeń wykonania przelewów krajowych k. 46-48 zarówno wypłata kwoty 2.500 zł. jak i wpłaty kwot 104, 59 zł. i 650.73 zostały wykonane z tego samego i na ten sam rachunek bankowy. Za tym, że wpłaty dokonane przez pozwaną musiały dotyczyć przedmiotowej umowy przemawia bliskość czasowa przelewów od daty zawarcia umowy. Z kolei nie może zmniejszać wagi dowodowej brak szczegółowego opisu transakcji na przelewach bowiem także i powód dokonując wypłaty pożyczki posługuje się enigmatycznym i nie znajdującym wyjaśnienia kodem identyfikatora transakcji bez jej opisu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione częściowo.

Umowa pożyczki została zawarta z konsumentem w dniu 12 grudnia 2017r. W dacie zawarcia umowy obowiązywały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim z 22 maja 2011r. Poza sporem pozostaje, że powód jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych a pozwany jest konsumentem.

Pozwana z tytułu zawartej umowy była zobowiązana do spłaty kwoty 3.253,66 zł. niemniej powód domaga się zapłaty kwoty 3.243,88 zł. W ocenie sądu pozwana wykazała, że dokonała na rzecz powoda dwóch wpłat 650,73 zł. i 104, 59 zł. czyli łącznie 755,32 zł. zatem do zapłaty pozostaje kwota 2.488,56 zł., i w tym zakresie powództwo jest uzasadnione.

Zarzut pozwanej, że możliwość pobierania prowizji ma na celu obejście obowiązujących przepisów o odsetkach maksymalnych a opłata ta jest zawyżona, sprzeczna z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego oraz prowadzi do wyzysku jest chybiony.

Nie ulega wątpliwości, iż sąd może a nawet powinien dokonywać oceny postanowień umów podlegających przepisom z zakresu stosunków konsumenckich, pod względem ich zgodności z prawem, w szczególności ich oceny z punktu widzenia przepisu art. 385¹ § 1 k.c., o ile postanowienia te nie były indywidualnie uzgadniane przez strony i nie dotyczą postanowień określających główne świadczenia stron.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Zatem, jak wynika z powyższego do uznania postanowienia umownego za klauzulę niedozwoloną inaczej abuzywną, oprócz przesłanki braku indywidualnego uzgodnienia postanowień umownych, spełniony musi być warunek ukształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami czyli godzący w równowagę stron i przez to rażąco naruszać interes konsumenta czyniąc jego pozycję, w sposób niesprawiedliwy niekorzystną w stosunku do kontrahenta.

Jakkolwiek spełniona została przesłanka braku indywidualnych negocjacji co do postanowienia umowy określającego wysokości prowizji, które to postanowienie nie dotyczy świadczenia głównego, to niemniej w kontekście powołanego wyżej przepisu nie można zgodzić się z zarzutem, że zapisy dotyczące prowizji były sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszały interes konsumenta.

Przede wszystkim należy zauważyć, że obowiązujące przepisy pozwalają na swobodne kształtowanie umów w ramach bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa i zasad współżycia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że dozwolone jest pobieranie przez pożyczkodawcę opłat i prowizji w związku z udzieleniem pożyczki, niezależnie od przewidzianych w umowie odsetek kapitałowych (a te w umowie nie zostały przewidziane), o takich kosztach kredytu/pożyczki mowa jest wprost w ustawie z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim. Od dnia 11 marca 2016r. wprowadzono do niej przepis art. 36a ograniczający maksymalną wysokość tzw. pozaodsetkowych kosztów kredytu/pożyczki w przypadku zawierania umowy z konsumentem.

Przepis art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, który ma zastosowanie w przedmiotowej sprawie wprowadza sposób obliczenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, obliczanych według podanego przez ustawodawcę wzoru odnoszącego się do całkowitej kwoty kredytu, okresu spłaty wyrażonej w dniach i liczby dni w roku.

Stosując podany w ustawie wzór, przy przyjęciu okresu 62 dni spłaty i 365 dni w roku, maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu to kwota 752,39 zł. czyli nieznacznie przekraczająca wysokość jaką zastosował pożyczkodawca, niemniej należy pamiętać, iż powód dochodzi mniejszej kwoty niż wynikająca z umowy łączna suma zobowiązania.

W niniejszym stanie faktycznym przewidziana przez pożyczkodawcę opłata prowizyjna mieści się w ramach przewidzianej przez ustawodawcę maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów pożyczki a w ocenie sądu brak jest podstaw do negatywnej oceny jej wysokości z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Z definicji tego elementu umowy jaką jest prowizja wynika, iż jest ona wynagrodzeniem z tytułu zawarcia umowy i wynagrodzeniem za udzielenie pożyczki, nie ma więc na celu wyłącznie pokrycia kosztów czynności związanych z zawarciem umowy ale też ma rekompensować inne czynniki związane z udzieleniem pożyczki takie jak obsługa umowy, rekompensata ryzyka

związanego z zawarciem umowy, wynagrodzenie za udostępnienie kapitału pożyczki. Brak jest podstaw do przyjęcia, iż postanowienia dotyczące wysokości prowizji mają na celu wyzysk i nierówne traktowanie kontrahenta - konsumenta.

Nie bez znaczenia jest fakt, że mimo, iż sama wysokość prowizji nie była indywidualnie uzgadniana przez strony, to jednak pozwana, którą łączyła z powodem już wcześniej zawarta umowa ramowa pożyczki musiała mieć pełną świadomość konieczności poniesienia wyższych niż np. w przypadku pożyczki bankowej, kosztów pozaodsetkowych.

Pozwana mogła z łatwością zapoznać się w momencie zawarcia umowy na odległość z jej warunkami. Warunki pożyczki zostały przedstawione w sposób czytelny, w druku harmonogramu spłaty wyraźnie wskazano na to jaka jest wysokość prowizji i jaką kwotę będzie musiała zapłacić pozwana za udzielenie pożyczki. Nie ma też żadnych podstaw do przyjęcia, że kontrahent konsumenta miał przewagę i w jakiś sposób tę pozycję kosztem konsumenta wykorzystał, decyzja pozwanej o zawarciu umowy była świadoma i dobrowolna.

Resumując sąd nie znajduje podstaw do uznania postanowienia o wysokości prowizji za niedozwoloną klauzulę umowną i automatycznie unieważnienia tej części umowy pożyczki, co oznacza, że pozwana jest zobowiązana do zapłaty nie tylko kapitału pożyczki ale też kosztów pozaodsetkowych – prowizji, przy uwzględnieniu oczywiście już dokonanej spłaty.

Wobec powyższego za uzasadnione sąd uznał żądanie zapłaty kwoty 2.488,56 zł. z odsetkami według stopy procentowej wskazanej w pozwie, nie wyższej jednak niż wynika to z treści umowy (§ 12 ust. 1 pkt 1 ramowej umowy pożyczki k. 20/v oraz formularz informacyjny k. k. 25/v), od daty wskazanej w pozwie mając na uwadze, że termin spłaty drugiej raty pożyczki przypadał na dzień 12 lutego 2018r.

Odnośnie kosztów procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 76,70 %, poniósł koszty procesu w wysokości 941 zł. (opłata 41 zł., koszt zastępstwa procesowego 900 zł.), pozwana jest zobowiązana wobec tego do zwrotu powodowi kwoty 721,74 zł.

Sędzia

ZARZĄDZENIE

1/ (...)

2/ (...)

3/ (...)

(...)

Sędzia.